

Христина Питчак

студентка 3 курсу Інституту права
Львівського державного університету внутрішніх справ

Правове регулювання земельних відносин в Україні

Одним із найважливіших засобів реалізації державної політики у сфері використання земельних ресурсів є створення дієвої та ефективної нормативно-правової бази, спроможної забезпечити правопорядок у сфері земельних відносин.

Правовідносини є вольовими суспільними відносинами між суб'єктами права, взаємні права та обов'язки яких врегульовані нормами права. Земельні правовідносини являють собою суспільні відносини, що виникають між суб'єктами земельних правовідносин і врегульовані нормами земельного права. [1, с.17].

Земельні відносини є базовими у будь-якому суспільстві. Тому їх правове регулювання є пріоритетним у будь-якій державі. Ефективне

правове регулювання у цій сфері сприяє розвитку та добробуту людей, держави та суспільства загалом.

Відповідно до ст.3 Земельного кодексу України земельні відносини регулюються Конституцією України, цим Кодексом, а також прийнятими відповідно до них нормативно-правовими актами.[2]

Цими нормативно-правовими актами є:

1. Закон України “Про землеустрій”
2. Закон України “Про державний земельний кадастр”
3. Закон України “Про оцінку землі”
4. Закон України “Про оренду землі” та багато інших.

В юридичній літературі існує думка, що у правовому регулюванні застосовується два методи : імперативний і диспозитивний.

Імперативний (адміністративно-правовий) метод владних приписів і вказівок ґрунтується на засадах підпорядкування, де однією стороною земельних правовідносин виступає уповноважений державний орган, а друга зобов'язана виконувати його владно-розпорядчі вказівки. Цей метод правового регулювання земельних відносин застосовується під час встановлення і зміни меж районів і міст, організації землеустрою, моніторингу і державного земельного кадастру, здійснення державного контролю за використанням і охороною землі.

Диспозитивний метод ґрунтується на засадах юридичної рівності сторін, коли учасники земельних правовідносин мають однакові права і обов'язки, тобто власники і користувачі землі мають можливість у визначених межах самостійно регулювати взаємовідносини між собою. Цей метод правового регулювання земельних відносин застосовується під час добросусідства, оскільки власники і землекористувачі земельних ділянок повинні обирати такі способи використання землі, за яких власникам і землекористувачам сусідніх земельних ділянок завдається найменше [3 , с.42-44]

Вагомий внесок для удосконалення правового регулювання земельних відносин в Україні зробили А.М.Мірошніченко , В.І.Семчик, М.С.Долинська , Ю.С.Петлюк , Т.І.Тарахонич.

Ю.С.Петлюк стверджує , що правове регулювання земельних правовідносин є цілеспрямованим впливом на поведінку громадян та інших суб'єктів земельних правовідносин за допомогою правових (юридичних) засобів в одній з підсистем соціальної регуляції суспільних відносин. Це явище, як зазначає І. І. Тарахонич, становить певний процес, зумовлений об'єктивними та суб'єктивними чинниками, а саме рівнем зрілості та стійкості суспільних відносин, рівнем соціальної структури суспільства, станом економічного розвитку суспільства, загальним рівнем правової культури населення тощо[4 , с.249].

Отже , можна дійти висновку , що під поняттям “правове регулювання земельних відносин” розуміють цілеспрямований вплив норм права та інших спеціально-юридичних засобів на поведінку людей і на суспільні відносини з метою їх упорядкування ; встановлення певних правил поведінки та контролю за їх дотриманням; здійснюване державою за допомогою права і сукупності правових засобів упорядкування суспільних відносин та їх юридичне закріплення; регулювання суспільних відносин за допомогою

норм права та інших правових засобів (актів застосування, договорів тощо). Правове регулювання земельних відносин включає всі форми впливу права на суспільне життя: видання норм права, здійснення правових приписів у конкретних діях суб'єктів права, забезпечення виконання цих приписів, тобто правової поведінки, а також усе те, що створює основу та передумову для такої поведінки.

Література

1. Земельне право України: навч. посібник / І. І. Килимник, О. І. Міхно ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 166 с.
2. Земельний кодекс України : Кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III : станом на 21 верес. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>(дата звернення: 06.10.2024).
3. Семчик В. І., Андрейцев В. І. Земельне право: Підручник. К.: Ін-Юре, 2001. С. 42-44.
4. Петлюк Ю. С. Співвідношення понять " правове регулювання земельних правовідносин" і " правовий режим земель": порівняльно-правовий аспект. *Часопис Київського університету права*. 2010. С. 249. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/23509/61-Petlyuk.pdf?sequence=1>.

Юридичний факультет Національного університету
біоресурсів і природокористування України
Інститут права Львівського державного університету
внутрішніх справ
Юридичний факультет Запорізького національного
університету
Юридичний факультет Сумського Національного
аграрного університету
Студентський науковий гурток «Клуб юних теоретиків»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

ХVІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

17 жовтня 2024 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»**

П.78

**Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVIII Всеукр.
наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 17 жовтня 2024 р.) / Укладачка: Віра Качур. К.,
2024. 420 с.**

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**